

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే

॥ తృతీయః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ తృతీయః సర్గః ॥

హనుమతా శ్రీరామలక్ష్మణయోర్వనే ఆగమనస్య కిం కారణమితి
జిజ్ఞాసాకరణమాత్మనః సుగ్రీవస్య చ పరిచయదానం శ్రీరామేణ
తద్వచనానాం ప్రశంసనం కృత్వా లక్ష్మణస్య స్వపక్షతో వార్తాకరణే
నియోజనం లక్ష్మణేన స్వీయేభ్యర్థనే స్వీకృతే హనుమతో హర్షశ్చ

వచో విజ్ఞాయ హనుమాన్ సుగ్రీవస్య మహాత్మనః |
పర్వతాదృష్యమూకాత్ తు పుప్లువే యత్ర రాఘవౌ || 4.3.1 ||

కపిరూపం పరిత్యజ్య హనుమాన్ మారుతాత్మజః |
భిక్షురూపం తతో భేజే శరబుద్ధితయా కపిః || 4.3.2 ||

తతశ్చ హనుమాన్ వాచా శ్లక్ష్యయా సుమనోజ్ఞయా |
వినీతవదుపాగమ్య రాఘవౌ ప్రణిపత్య చ || 4.3.3 ||

ఆబభాషే చ తౌ వీరౌ యథావత్ ప్రశశంస చ |
సంపూజ్య విధివద్ వీరౌ హనుమాన్ వానరోత్తమః || 4.3.4 ||

ఉవాచ కామతో వాక్యం మృదు సత్యపరాక్రమౌ |
రాజర్షిదేవప్రతిమౌ తాపసౌ సంశితవ్రతౌ || 4.3.5 ||

దేశం కథమిమం ప్రాప్తౌ భవంతౌ వరవర్ణినౌ |
త్రాసయంతౌ మృగగణానన్యాంశ్చ వనచారిణః || 4.3.6 ||

పంపాతీరరుహాన్ వృక్షాన్ వీక్షమాణౌ సమంతతః |
ఇమాం నదీం శుభజలాం శోభయంతౌ తరస్వినౌ || 4.3.7 ||

ధైర్యవంతౌ సువర్ణాభౌ కౌ యువాం చీరవాససౌ |
నిఃశ్వసంతౌ వరభుజౌ పీడయంతావిమాః ప్రజాః || 4.3.8 ||

సింహవిప్రేక్షితౌ వీరౌ మహాబలపరాక్రమౌ |
శక్రచాపనిభే చాపే గృహీత్వా శత్రునాశనౌ || 4.3.9 ||

శ్రీమంతౌ రూపసంపన్నౌ వృషభశ్రేష్ఠవిక్రమౌ |
హస్తీహస్తౌపమభుజౌ ద్యుతిమంతౌ నరర్షభౌ || 4.3.10 ||

ప్రభయా పర్వతేంద్రోఽసౌ యువయోరవభాసితః |
రాజ్యార్థావమరప్రఖ్యౌ కథం దేశమిహాగతౌ || 4.3.11 ||

పద్మపత్రేక్షణౌ వీరౌ జటామండలధారిణౌ |
అన్యోన్యసదృశౌ వీరౌ దేవలోకాదిహాగతౌ || 4.3.12 ||

యదృచ్ఛయేవ సంప్రాప్తౌ చంద్రసూర్యౌ వసుంధరాం |
విశాలవక్షసౌ వీరౌ మానుషౌ దేవరూపిణౌ || 4.3.13 ||

సింహస్కంధౌ మహోత్సాహౌ సమదావివ గోవుషౌ |
ఆయతాశ్చ సువృత్తాశ్చ బాహవః పరిఘోపమాః || 4.3.14 ||

సర్వభూషణభూషార్థాః కిమర్థం న విభూషితాః |
ఉభౌ యోగ్యావహం మన్యే రక్షితుం పృథివీమిమాం || 4.3.15 ||

ససాగరవనాం కృత్స్నాం వింధ్యమేరువిభూషితాం |
ఇమే చ ధనుషీ చిత్రే శ్లక్ష్ణే చిత్రానులేపనే || 4.3.16 ||

ప్రకాశేతే యథేంద్రస్య వజ్రే హేమవిభూషితే |
సంపూర్ణాశ్చ శితైర్బాణైస్తూణాశ్చ శుభదర్శనాః || 4.3.17 ||

జీవితాంతకరైర్హరైర్జ్వలద్భిరివ పన్నగైః |
మహాప్రమాణౌ విపులౌ తప్తహాటకభూషణౌ || 4.3.18 ||

ఖడ్గావేతౌ విరాజేతే నిర్ముక్తభుజగావివ |
ఏవం మాం పరిభాషంతం కస్మాద్ వై నాభిభాషతః || 4.3.19 ||

సుగ్రీవో నామ ధర్మాత్మా కశ్చిద్ వానరపుంగవః |
వీరో వినికృతో భ్రాత్రా జగద్భృమతి దుఃఖితః || 4.3.20 ||

ప్రాప్తోఽహం ప్రేషితస్తేన సుగ్రీవేణ మహాత్మనా |
రాజ్ఞా వానరముఖ్యానాం హనుమాన్ నామ వానరః || 4.3.21 ||

యువాభ్యాం స హి ధర్మాత్మా సుగ్రీవః సఖ్యమిచ్ఛతి |
తస్య మాం సచివం విత్తం వానరం పవనాత్మజం || 4.3.22 ||

భిక్షురూపప్రతిచ్ఛన్నం సుగ్రీవప్రియకారణాత్ |
ఋష్యమూకాదిహ ప్రాప్తం కామగం కామచారిణం || 4.3.23 ||

ఏవముక్త్వా తు హనుమాంస్తౌ వీరౌ రామలక్ష్మణౌ |
వాక్యజ్ఞో వాక్యకుశలః పునర్నోవాచ కించన || 4.3.24 ||

ఏతచ్ఛ్రుత్వా వచస్తస్య రామౌ లక్ష్మణమబ్రవీత్ |
ప్రహృష్టవదనః శ్రీమాన్ భ్రాతరం పార్శ్వతః స్థితం || 4.3.25 ||

సచివోఽయం కపీంద్రస్య సుగ్రీవస్య మహాత్మనః |
తమేవ కాంక్షమాణస్య మమాంతికమిహాగతః || 4.3.26 ||

తమభ్యభాష సౌమిత్రే సుగ్రీవసచివం కపిం |
వాక్యజ్ఞం మధురైర్వాక్యైః స్నేహాయుక్తమరిందమం || 4.3.27 ||

నాన్యగ్వేదవినీతస్య నాయజర్వేదధారిణః |
నాసామవేదవిదుషః శక్యమేవం విభాషితుం || 4.3.28 ||

నూనం వ్యాకరణం కృత్స్నమనేన బహుధా శ్రుతం |
బహు వ్యాహరతానేన న కించిదపశబ్ధితం || 4.3.29 ||

న ముఖే నేత్రయోశ్చాపి లలాటే చ భ్రువోస్తథా |
అన్యేష్వపి చ సర్వేషు దోషః సంవిదితః క్వచిత్ || 4.3.30 ||

అవిస్తరమసందిగ్ధమవిలంబితమవ్యథం |
ఉరఃస్థం కంఠగం వాక్యం వర్తతే మధ్యమస్వరం || 4.3.31 ||

సంస్కారక్రమసంపన్నామద్భుతామవిలంబితాం |
ఉచ్ఛారయతి కల్యాణీం వాచం హృదయహర్షిణీం || 4.3.32 ||

అనయా చిత్రయా వాచా త్రిస్థానవ్యంజనస్థయా |
కస్య నారాధ్యతే చిత్తముద్యతాసేరరేరపి || 4.3.33 ||

ఏవంవిధో యస్య దూతో న భవేత్ పార్థివస్య తు |
సిద్ధ్యంతి హి కథం తస్య కార్యాణాం గతయోఽనఘ || 4.3.34 ||

ఏవంగుణగణైర్కుక్తా యస్య స్యుః కార్యసాధకాః |
తస్య సిద్ధ్యంతి సర్వేఽర్థా దూతవాక్యప్రచోదితాః || 4.3.35 ||

ఏవముక్తస్తు సౌమిత్రిః సుగ్రీవసచివం కపిం |
అభ్యభాషత వాక్యజ్ఞో వాక్యజ్ఞం పవనాత్మజం || 4.3.36 ||

విదితా నౌ గుణా విద్వన్ సుగ్రీవస్య మహాత్మనః |
తమేవ చావాం మార్గావః సుగ్రీవం ప్లవగేశ్వరం || 4.3.37 ||

యథా బ్రవీషి హనుమన్ సుగ్రీవవచనాదిహ |
తత్ తథా హి కరిష్యావో వచనాత్ తవ సత్తమ || 4.3.38 ||

తత్ తస్య వాక్యం నిపుణం నిశమ్య
ప్రహృష్టరూపః పవనాత్మజః కపిః |

మనః సమాధాయ జయోపపత్తౌ

సఖ్యం తదా కర్తుమియేష తాభ్యాం || 4.3.39 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే

కిష్కింధాకాండే తృతీయః సర్గః ||